

Trage Tocht Arnhem Malburgen (stadse tochten)

Auteur: Rob Wolfs

Meinerswijk, Huissen en Elden

Arnhem staat bekend om z'n vele groene parken en de overgang naar de Veluwe. Maar ook Arnhem ten zuiden van de Rijn heeft onverwachts veel groen te bieden. Het thema water speelt een belangrijke rol tijdens deze route. We lopen door de uiterwaarden langs de Rijn, langs plassen en over oude rivierdijken dwars door de stad. De Rijn is voor de stad altijd van groot belang geweest. Eeuwenlang werden over het water mensen, dieren en vracht vervoerd. Nu ligt het accent meer op de recreatievaart. De Rijn heeft niet altijd zo dicht langs het centrum van de stad gestroomd. Tot in de 14e eeuw liep de rivier westelijk van de stad met een scherpe bocht naar het zuiden. Pas in de 16e eeuw kreeg de Rijn min of meer haar huidige loop. De Rijn scheidt het oude noordelijke stadsdeel van het zuiden. Aan de noordkant waren geen uitbreidingsmogelijkheden voor de stad vanwege de vele waardevolle natuurgebieden. Vanaf 1935 is begonnen met de aanleg van nieuwe woonwijken ten zuiden van de rivier. Het grootste deel van deze wandeling gaat over verharde wandel- en fietspaden, maar is wel vrij van autoverkeer.

Routebeschrijving

1. Vanaf de parkeerplaats bij de Steenen Camer ga je linksaf op het asfaltweggetje terug naar de dijk. De dijk oversteken en naar beneden het uiterwaardpark Meinerswijk in. Vanaf de bushalte op de dijk loop je naar beneden het uiterwaardpark in. Je loopt in de richting van een brug en je gat over de brug heen. Aan het eind op asfalt rechtdoor. Op een kruising met een fietspad ga je rechtsaf en direct weer schuin rechts naar beneden, een graspad. (Let op: dit pad kan flink modderig zijn en je moet halverwege een watergeultje oversteken. Dus als je dat te lastig vindt, ga je vanaf de kruising gewoon het fietspad volgen.) Het graspad loopt verderop tussen twee grote plassen door. Je komt uit op het fietspad en gaat rechtdoor. Op een driesprong bij een wegwijzer ga je rechtsaf richting bushalte. Over een veerooster of door een metalen klaphek en rechtdoor. Het pad met een bocht naar links volgen en je komt uit op een ander fietspad.
2. Op het fietspad linksaf langs de dijk. Het fietspad met een bocht naar rechts volgen onder de brug door. Bij de voorrangsweg rechtdoor, Gelderse Rooslaan, een dijkweg. Waar deze weg naar rechts afbuigt, ga je rechtdoor over het fietspad over de dijk. Bij dijkpaal 152 ga je schuin links naar beneden. Op een driesprong linksaf, een onverhard pad in de richting van een bomenrij. Het pad gaat omhoog en wordt verhard. Je passeert een paar stenen blokken en gaat direct daarna rechts opnieuw tussen stenen blokken door, een fietspad. (Je kunt hier ook aan je rechterhand over gras langs het water lopen.) Je gaat onder de brug door. (Hier kun je via de linkertrap de brug op, Rijn over en weer via trappen naar beneden. Je bent dan al snel bij de Markt voor horeca.) Je vervolgt na de brug het fietspad door de uiterwaarden of je loopt over gras langs de rivier aan je linkerhand of over gras aan je rechterhand langs de plas. Je blijft ruim 800 meter doorlopen tot het fietspad licht omhoog gaat in de richting van de dijk. Hier ga je linksaf een brug over. Dit asfaltpad tussen de rivier en een nevengeul steeds blijven volgen. Je gaat weer een brug over. Een veerooster passeren en het uiterwaardpark verlaten. Je gaat omhoog naar de dijk.
3. Op het fietspad linksaf. Aan het eind voor de hoge brug rechtsaf. Nu voorzichtig de dubbele verkeersweg oversteken. Op het fietspad linksaf. Onder het Molsviaduct door en met de bocht mee naar rechts. Even verder onder een lagere tunnel door. Bij de asfaltweg oversteken en linksaf. Direct daarna rechtsaf. Je loopt langs een fruitkwekerij aan je rechterhand. Aan het eind kom je bij een fietswegwijzer uit op de Huissense dijk. Hier steek je schuin rechts over en je volgt het fietspad richting Nijmegen. Direct met de bocht mee naar links volgen. Even voor het bord 'Huissen' rechtsaf over een onverhard paadje naar beneden. Op asfaltpad rechtsaf en om het wiel heenbuigen. Op een driesprong rechtsaf. Dit pad blijf je steeds rechtdoor volgen, achter huizen langs en aan je rechterhand grasland. Aan het eind passeer je een bordje 'einde fietspad' en op een driesprong rechtsaf, ook fietspad. Aan het eind rechtsaf, een asfaltpad langs boerderijnummer 5. Het pad stijgt na een bordje 'einde Huissen'. Op Y-splitsing links aanhouden en op de dijk rechtdoor. Het fietspad over deze Huissense dijk blijf je geruime tijd volgen (ca. 2,5 km). Deels kun je ook onverhard onderlangs lopen. Je passeert aan je linkerhand stadsboerderij De Korenmaat. Je gaat twee keer over een weg heen. Daarna ga je op de kruising met de Kronenburgdijk linksaf over het trottoir.

4. Brug over de snelweg oversteken en even voor het bordje 'Elden' rechtsaf de weg oversteken en bij fietswegwijzer richting Driel, Oosterbeek. Links aanhouden, je loopt over een asfaltweggetje 'Elden' binnen. Je passeert et witte kerkje aan je linkerhand. Daarna neem je op een splitsing bij een fietswegwijzer de tweede weg linksaf, Rijksweg West richting Elst, Nijmegen, een klinkerweg. Na huisnummer 85 rechtsaf, een onverhard voetpad in. Je loopt even daarna langs een watergang aan je linkerhand. Het pad gaat over in asfalt. Een asfaltpad naar rechts omhoog negeren. Bij de brug rechtsaf, een klinkerweggetje (Perenlaantje). Op de kruising bij een bankje met prullenbank ga je linksaf. Op driesprong na de plas aan je rechterhand ga je rechtsaf en direct weer rechts, een smaller pad langs de plas. Op een driesprong meebuigen naar rechts langs de plas. Op een volgende driesprong ga je linksaf van de plas af. Aan het eind via een trappetje omhoog.
5. Op de asfaltweg rechtsaf. Bij de wegwijzer ga je op de Drielsedijk linksaf. Brug over en op kruising direct daarna linksaf over het fietspad. Neem nu de eerste weg rechtsaf. De eerste weg linksaf naar beneden. Op een driesprong rechtdoor. Je passeert aan je rechterhand een wit huis. Je passeert twee houten hekken en volgt een smal gravelpaadje. Dit pad steeds volgen, verderop met een ruime bocht naar rechts om het wiel heen. Even voor een houten planken bruggetje en de dijk voor je ga je linksaf, een breder asfaltpad. Waar het pad naar links buigt ga je rechtsaf tussen de moestuinen door. Een pad naar links negeren. Hierna op de driesprong links aanhouden, het bredere asfaltpad. Daarna op een driesprong bij een bankje met prullenbak rechtdoor en direct daarna rechtsaf langs De Schuur en De Steenen Camer. Aan het eind het asfaltpad oversteken voor de parkeerplaats en rechtsaf voor de bushalte.

Praktische informatie

Start- en eindpunt

Pannenkoekboerderij De Steenen Camer, Hannesstraatje 2 (zijstraat van de Drielsedijk)
6843 NV Arnhem.

Parkeren

Parkeerplaats tegenover pannenkoekboerderij

Openbaar vervoer

Bushalte Steenfabriek aan de Drielsedijk, lijn 76 Arnhem-Heteren.

Lengte van de wandeling

14 km

Horeca onderweg

Begin- en eindpunt pannenkoekenboerderij De Steenen Camer,
<http://www.desteenencamer.nl/de-steenen-camer.html>. Even van de route af in Arnhem op de Markt diverse horeca.

Route en tekst van deze Trage Tocht zijn gemaakt door Rob Wolfs, zie voor meer info www.wolfswandelplan.nl. Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/trage-tocht-arnhem-malburgen-stadse-tochten/12421/. Ik ben benieuwd naar je reactie op deze wandeling; opmerkingen en aanvullingen zijn op Wandelzoekpagina of op info@wolfswandelplan.nl welkom.

Rob Wolfs. Wandelen over de onbekende Veluwe, 20 stevige tochten voor ontdekkingsreizigers. € 14,95, ISBN: 978-90-78641-28-5. Rob Wolfs kent de Veluwe door en door. Door zijn werk als professioneel routemaker kent hij de Veluwe als zijn broekzak: ook de wegen en paden die niet in knooppuntennetwerken, paaltjesroutes of anderszins gemarkeerde wandelingen terecht zijn gekomen. Met al die onbekende ingrediënten heeft hij 20 stevige wandelingen in alle windstreken van de Veluwe samengesteld. Geef u over aan wandelkok Wolfs en laat u meevoeren op een verrassende reis langs nagenoeg ongebaande paden over de onbekende Veluwe. De gids is verkrijgbaar via de (internet)boekhandel en via de website van de uitgeverij: www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

DEZE WANDELING IS OPGENOMEN
IN EEN WANDELGIDS VAN
GEGARANDEERD ONREGELMATIG

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement
voor slechts
€ 12,50

Achtergrondinformatie

Uiterwaarden Bakenhof

Aan de zuidoever van de Nederrijn in Arnhem is door dijkverlegging een natuurgebied van ongeveer 50 hectare ontstaan. Rijkswaterstaat heeft in 2001 in verband met de veiligheid bij hoogwater de dijk in Malburgen verlegd, waardoor een grotere uiterwaard is ontstaan. Het terrein bestond eerder uit landbouwgrond, sportterreinen en een complex met volkstuinen.

Door de uitgegraven geul kunnen rivierdieren en -organismen beter hun weg vinden naar de uiterwaard en terug naar de Nederrijn. Daarvoor is een duiker aangebracht in de nevengeul. De uiterwaard vormt een verbindende schakel tussen Meinerswijk aan de ene en de Huissense uiterwaarden aan de andere kant. Staatsbosbeheer en de gemeente Arnhem hebben dit natuurgebied een belangrijke functie voor de mensen uit de wijk Malburgen gegeven. Zij gaan er regelmatig naartoe om te wandelen, te fietsen, te zwemmen of te kanoën. In de Bakenhof kunnen kinderen al spelend kennismaken met de natuur. Begin juli 2004 werd de speeluiterwaard Bakenhof geopend. Op vijf verschillende plaatsen langs de dijk is een toegangshek te vinden.

Immerloopark en -plas

De stad Arnhem lag oorspronkelijk niet aan de Rijn. Op de plek waar nu park Immerloo is, stroomde vroeger de rivier. De woonwijken van Arnhem ten zuiden van de Rijn dragen allemaal de naam van boerderijen die er vroeger waren. De naam Immerloo komt van Jammerloo. De Immerlooplas is ontstaan bij kleiwinning voor de voormalige Malburgse steenfabriek Terwindt. Het huidige Immerloopark is in de jaren tussen 1969 en 1972 aangelegd. Het ontwerp is geënt op de Engelse landschapsstijl. In het park is in 1980 een zonnepoort gebouwd, een kunstwerk van Marius van Beek. Het is ontworpen naar de zonnetempels, zoals die in Zuid Amerika voorkomen. De stenen zijn zo opgesteld dat op 21 maart en 21 september de zon bij opkomst precies door de poort heen schijnt.

Holthuizen

De eeuwenoude Huissensedijk beschermde de Betuwe tegen het hoge water van de Rijn, die hier vroeger liep. De kolk bij boerderij Holthuizen is een overblijfsel na twee reusachtige dijkdoorbraken in 1433 en 1651.

Malburgen

Het oude Malburgen bestond ooit uit een groepje boerderijen in de knik van de dijk. Het was een zelfstandig kerkdorp, tegenover de oude splitsing van Rijn en IJssel, met een tol en een veerpont. Wegens gebrek aan bouwlocaties in de overige delen van de stad, zocht Arnhem de ruimte aan de zuidkant van de Rijn. De wijk Malburgen is voor de Tweede Wereldoorlog als tuindorp ontworpen door architect Grandpré Molière. Malburgen zou de eerste en enige uitbreidingswijk van Arnhem Zuid worden. Een tuindorp met veel groen, eengezinshuizen en beneden- en bovenwoningen. De oorspronkelijke plannen zijn niet uitgevoerd als gevolg van de Tweede Wereldoorlog en de grote woningnood daarna. Omdat alle vooroorlogse bebouwing tijdens de oorlog was verwoest, moesten in hoog tempo veel goedkope woningen worden gebouwd. Het aantal woningen werd veel groter dan gepland en er kwamen veel flats. Malburgen bleef ook niet de enige wijk aan de overkant van de Rijn. Vanaf de zeventiger jaren verrezen diverse nieuwe uitbreidingswijken: Het Duifje, Eimersweide, Vredenburg, Kronenburg, Elderveld, De Laar en Rijkerswoerd.

